

תבור כלכלה ופיננסים בע"מ – הגוף המתאם

הקרן לסיוע לעסקים קטנים בערבות מדינה

סיכום תקופתי – רבעון שלישי 2010

מוגש לחשכ"ל – משרד האוצר

ולסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים - משרד התמ"ת

א.א 10.10.2010

תוכן עניינים

3	מטרת הדו"ח ועיקריו	.1
4	נתוני בקשות ואישורים:	.2
4	2.1 אישורים על פי רבעונים	
4	2.2 בקשות ואישורים- בקשות בשלב ב	
5	2.3 כמות בקשות:	
7	2.4 סכומים שאושרו (באלפי ₪):	
7	2.5 ניתוח עפ"י מסלול בקשה:	
8	2.6 ניתוח עפ"י פילוח גיאוגרפי:	
9	2.7 תחומי הפעילות:	
10	מסלול הלוואות לעסקים זעירים: עד 100 אש"ח	.3
10	3.1 כללי	
10	3.2 נתונים	
11	3.3 טיפול בבקשות	
12	המגזר הערבי	.4
15	שימור ותוספת תעסוקה למשק:	.5
16	ניתוח ימי טיפול על ידי הגוף המתאם	.6
18	ועדות ערר	.7

1. מטרת הדו"ח ועיקריו

הדו"ח מסכם את הפעילות בקרן לסיוע לעסקים קטנים, ובפרט הנתונים לרבעון השלישי של 2010. ברבעון השלישי של שנת 2010 אושרו בוועדת האשראי 339 הלוואות בסך כולל של כ-90 מיליון ₪. מתוכן, 307 בקשות ראשונות בסך של כ-84 מיליון ₪ ו-32 בקשות שלב ב בסך כולל של כ-6 מיליון ₪, לעומת 280 הלוואות ראשונות ברבעון השני, עליה של 10% ו-263 הלוואות ראשונות ברבעון המקביל אשתקד, עלייה של 17%. מדובר ברבעון הפורה ביותר מאז הקמת הקרן מבחינת כמות האישורים. כמו כן, רק ברבעון אחד בעבר אושר **סכום כולל** גבוה יותר מזה שאושר ברבעון זה.

מתחילת 2010 אושרו 966 הלוואות בסך כולל של 261 מיליון ₪, מתוכן, 887 בקשות ראשונות בסך של 244 מיליון ₪ ו-79 בקשות שלב ב בסך כולל של 17 מיליון ₪.

ברבעון האחרון התקבלו 510 בקשות מלאות, ירידה של 13% לעומת הרבעון קודם ושל כ-12% לעומת הרבעון המקביל ב-2009. מתחילת 2010 התקבלו 1,683 בקשות מלאות. סך כל הבקשות המלאות לקרן, החל מתחילת הרבעון האחרון של 2003 ועד סוף ספטמבר 2010, הינו 10,423.

במהלך כל תקופת פעילות הקרן, מתחילת הרבעון האחרון של 2003 ועד סוף ספטמבר 2010, התקבלו החלטות סופיות בוועדת האשראי לגבי 5,871 בקשות, מהן אושרו 4,973 בקשות (כ-48% מכלל הבקשות המלאות, ו-49% מאלו שנסתיים הטיפול בגינם) בסכום כולל של כ-1.5 מיליארד ₪. במהלך החודשים יולי-אוגוסט עמד שיעור האישורים מתוך סך הבקשות הראשונות המלאות שיצאה בגינן חוות דעת על כ-49%. נתוני ספטמבר לא נכללו בשל העובדה שבגינן רובם טרם התקבל הטיפול.

מאז פתיחת מסלול ההלוואות לעסקים זעירים, עד 100 א'₪ התקבלו 465 תיקים מלאים ואושרו 176 הלוואות. ברבעון האחרון אושרו במסלול זה 42 הלוואות. הסכום הממוצע להלוואה עמד על כ-72 א'₪. ברבעון האחרון אושרו 50 הלוואות לעסקים מהמגזר הערבי בסך של 11 מיליון ₪ (כ-220 א'₪ לכל חברה), אשר מהווים 48% מכלל הבקשות המלאות שהתקבלו ברבעון האחרון ובגינן נתקבלה החלטה סופית.

מאז התכנסותה הראשונה של ועדת הערר בנובמבר 2009, התקיימו 16 ועדות בהן נידונו 106 בקשות שונות (15 יותר מפעם אחת) ובמסגרתן אושר ל-21% מהעסקים להמשיך בתהליך ההלוואה. ברבעון האחרון התקיימו 3 ועדות ערר בהן דנו ב-18 ערעורים של עסקים שנדחו ע"י תבור. 9 בקשות נדחו בוועדה, 6 בקשות אושרו ובגינן של 3 הבקשות הנוותרות טרם הסתיים הטיפול. מתוך 6 הבקשות שאושרו בוועדת הערר ברבעון האחרון, 3 אושרו בוועדת האשראי בסכום כולל של 1.1 מיליון ₪, (המהווים 1.5% מכלל הבקשות שנדחו ברבעון האחרון על ידי תבור).

בשנת 2010 אפשרה ועדת הערר ל-14 עסקים להמשיך את התהליך בקרן. ל-9 מהעסקים הללו (64%) אושרה הלוואה, 2 נדחו, 2 נמשכו ובקשה אחת עדיין נמצאת בטיפול הבנק.

2. נתוני בקשות ואישורים:

2.1 אישורים על פי רבעונים

רבעון אחרון (שלישי 2010)

בנק	אוצר החייל	הבינלאומי	מרכנתיל	סה"כ
כמות	200	36	71	307
שיעור מכלל האישורים	65%	12%	23%	100%

קיים גידול משמעותי בשיעור האישורים היחסי בבנק מרכנתיל, מתוך פעילות הקרן, כאשר השיעור הכללי (מתחילת פעילות הקרן) עומד על כ-6% והשיעור בשנת 2009 עמד על כ-7%. מדובר בעלייה של כ-17% בכמות האישורים לעומת הרבעון השלישי של 2009, ושל 10% במספרם לעומת הרבעון הקודם.

רבעון שלישי	אוצר החייל	הבינלאומי	מרכנתיל	סה"כ
2007	95	20	14	129
2008	61	16	15	92
2009	201	44	18	263
רבעון שלישי 2010	200	36	71	307

מתחילת פעילות הקרן, אושרו בוועדת האשראי 4,973 בקשות חדשות. הרבעון האחרון הוא החזק ביותר בתולדות הקרן מבחינת כמות האישורים. ברבעון זה היה מספר ההלוואות גבוה ב-17% מהרבעון המקביל אשתקד ובכ-10% מהרבעון הקודם.

2.2 בקשות ואישורים - בקשות בשלב ב

רבעון אחרון (שלישי 2010)

בנק	אוצר החייל	הבינלאומי	מרכנתיל	סה"כ
כמות	24	6	2	32
שיעור	75%	19%	6%	100%

ברבעון האחרון אושרו 32 בקשות שלב ב בהיקף של כ-6.23 מיליון ₪ (ממוצע של 195 א' ₪ להלוואה), זאת לעומת 17 בקשות שאושרו ברבעון הקודם בהיקף של כ-4.42 מיליון ₪ (גידול של 88% במס' האישורים ושל 41% בסכום המאושר) ו-41 בקשות בהיקף של כ-7.5 מיליון ברבעון המקביל אשתקד (ירידה של 22% במספר האישורים ושל 17% בסכום המאושר).

2.3 כמות בקשות:

סה"כ	מרכנתיל	הבינלאומי	אוצר החייל	תיקים מלאים	רבעון
510	87	57	366	תיקים מלאים	2010 3
588	68	70	450	תיקים מלאים	2010 2
576	28	47	501	תיקים מלאים	2009 3

חלה ירידה של כ-13% במספר התיקים המלאים לעומת הרבעון הקודם והרבעון המקביל אשתקד.

בשנת 2009 ותחילת 2010 הורגש ביתר שאת המשבר הכלכלי, אשר הוביל לריבוי בקשות. לאור היציאה ההדרגתית מהמיתון, ניתן להבין את הירידה בבקשות לעומת תקופה זו.

בנוסף, ניתן לייחס את הנסיגה המסוימת שחלה במספר הבקשות המלאות ברבעון השלישי לדרישה עקרונית לדוחות מבוקרים לשנת 2009, אשר פורסמה באתר הקרן. עסקים קטנים רבים טרם הספיקו להשלים את הדו"ח המבוקר במהלך הרבעון האחרון וייתכן והעדיפו או נאלצו לדחות את הגשת הבקשה עד להצגת מאזן זה.

כמו כן, ניתן לראות כי יותר ויותר תיקים מוגשים לקרן דרך בנק מרכנתיל: ברבעון האחרון - התיקים המלאים שהוגשו דרך בנק מרכנתיל היוו 17% מסך התיקים המלאים, זאת לעומת 11.5% ברבעון הקודם ולעומת למטה מ-5% ברבעון המקביל אשתקד.

סך הבקשות המלאות שהוגשו מתחילת פעילות הקרן הינו 10,423.

התפלגות כלל הבקשות:

אוגוסט 2010	יולי 2010	
281	216	סה"כ בקשות שיצאה בגינן חוות דעת
33	19	המלצה חיובית מותנית בהשלמת חומר (1)
142	121	המלצה חיובית שהועברה לבנקים
106	76	המלצה שלילית של תבור
75	32	בקשות הממתינות לוועדת אשראי
3	4	בקשות שנמשכו על ידי המבקשים
58	76	בקשות שאושרו בוועדת האשראי
6	9	בקשות שנדחו בוועדת האשראי
65%	66%	שיעור המלצות חיוביות בתבור
50%	53%	שיעור אישור מחושב (2)

(1) לאור העמידה בזמני הטיפול, ניתן לראות כי קיימות בקשות רבות אשר הינן עדיין מוקפאות מהחודשים יולי (22) ואוגוסט (30) לאור אי השלמת מסמכים בסיסיים או מסמכים נוספים אשר נדרשו בעקבות בחינת הבקשה.

(2) חישוב שיעור האישורים מבוסס על בקשות שאושרו בפועל בתוספת בקשות אשר ממתנות לוועדת האשראי, כאשר נלקח בחשבון שיעור אישורים ממוצע של 87%. מדובר בהערכה שמרנית שכן שיעור האישורים ברבעון האחרון עומד על 89%. שיעור האישורים בפועל לתיקים שהתקבלו בספטמבר צפוי מן הסתם לעלות עם התקדמות השלמת החומרים של 52 הבקשות שנכון למועד הדו"ח מוקפאות.

(3) לא הוצגו בקשות אשר התקבלו בספטמבר 2010 מכיוון שרובן עדיין בטיפול חברת תבור או הבנקים וטרם התקבלה בגינן החלטה סופית.

2.4 סכומים שאושרו (באלפי ₪):**רבעון אחרון**

סכום כולל	מרכנתיל	הבינלאומי	אוצר החייל
89,980	23,025	10,070	56,885

סך הכל, ברבעון זה אושר סכום של כ-90 מיליון ₪. מתוך סכום זה אושר סך של כ-84 מיליון ₪ עבור בקשות חדשות (ממוצע של כ-274 א' ₪ לבקשה) וסך של כ-6 מיליון ₪ עבור בקשות שלב ב' (ממוצע של כ-187 א' ₪ נוספים לבקשה).

סכום האישורים עלה משמעותית בשנתיים האחרונות, לעומת הרבעונים המקבילים בעבר: ב-2009 (כ-77 מיליון ₪), ב-2008 (כ-25 מיליון ₪) וב-2007 (40 מיליון ₪) ולעומת הרבעון המקביל ב-2006 (כ-58 מיליון ₪).

סך הכול, מתחילת פעילות הקרן, אושר סכום של כ-1.48 מיליארד ₪, ממוצע של כ-300 א' ₪ לחברה.

2.5 ניתוח עפ"י מסלול בקשה:**אישורים ברבעון האחרון**

מסלול	הון חוזר	השקעה	משולב	סה"כ
כמות	182	68	57	307
שיעור	59%	22%	19%	100%

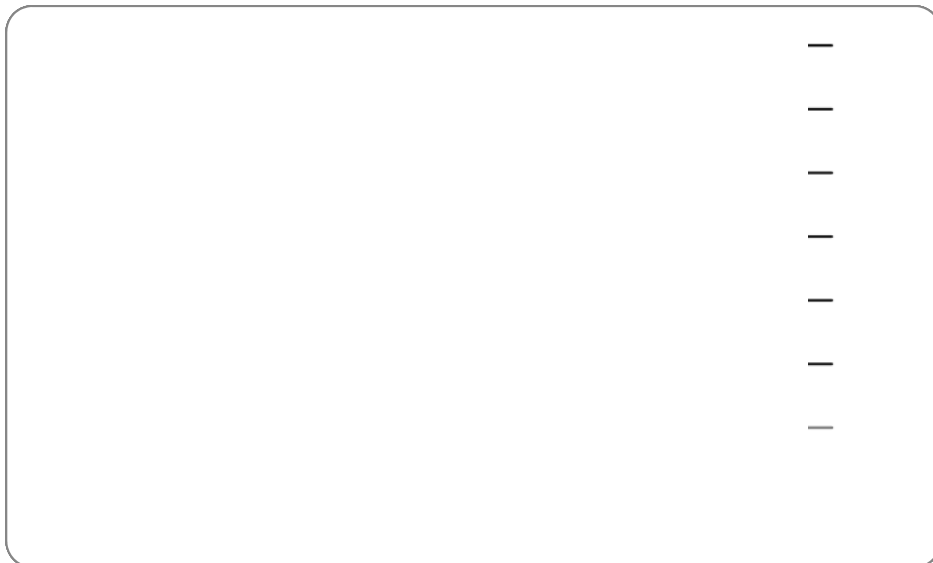
כ-60% מהבקשות שאושרו ברבעון השלישי של 2010 היו במסלול הון חוזר. ברבעון המקביל בשנת 2009 שיעור הבקשות במסלול הון חוזר עמד על כ-84%. זאת לעומת שנים קודמות, בהן שיעור הבקשות במסלול זה עמד על כ-70%. ההסבר לשינויים הללו בשנים האחרונות נובע מהמשבר שפקד את רוב הענפים ופגע בעסקים רבים בשנים 2008-2009 והגדיל את הצורך שלהם באשראי לתזרים המזומנים של העסק. כיום, עם יציאתם של עסקים רבים מהמשבר, ניתן לראות כי עסקים רבים יותר פונים למסלול ההשקעות – על מנת לפתח את העסק ולהרחיבו. ברבעון האחרון הועמדו הלוואות ל-30 עסקים שהיו בתהליכי הקמה וטרם החלו פעילות עסקית.

2.6 ניתוח עפ"י פילוח גיאוגרפי:

אישורים ברבעון האחרון

אזור	דרום	שרון	יר"ש	ירושלים	מרכז	צפון	שפלה	סה"כ
כמות	45	43	3	24	89	92	11	307
שיעור	15%	14%	1%	8%	29%	30%	3%	100%

ברבעון האחרון, מתוך 307 בקשות שאושרו בוועדה, כ-29% היו מאזור המרכז, כ-30% מהצפון, כ-15% מהדרום, כ-14% מהשרון וכ-7% מירושלים ויר"ש. 4% הנותרים הגיעו מהשפלה. ניתן לראות כי ברבעון זה, שיעור האישורים מאזור הדרום (15%) הינו נמוך משיעור זה מתוך סך הבקשות שאושרו מהאזור מתחילת פעילות הקרן (17%). נראה כי בעבר גדל שיעור זה (היווה 22% בשנת 2009) עקב המצב הביטחוני בדרום שפגע בעסקים רבים, אך כיום, לאחר שרוחות המלחמה באזור שככו, שיעור הבקשות והאישורים לעסקים בדרום הארץ פוחת. כמו כן, ניתן לראות כי שיעור האישורים מאזור הצפון גבוה מן הממוצע מאז תחילת פעילות הקרן. גידול זה תואם לגידול בשיעור הבקשות והאישורים, מתוך כלל הבקשות, במגזר הערבי. ניתוח הבקשות ממגזר זה יוצג להלן ובו יהיה ניתן לראות כי מרבית הבקשות במגזר הערבי מתקבלות מאזור הצפון.

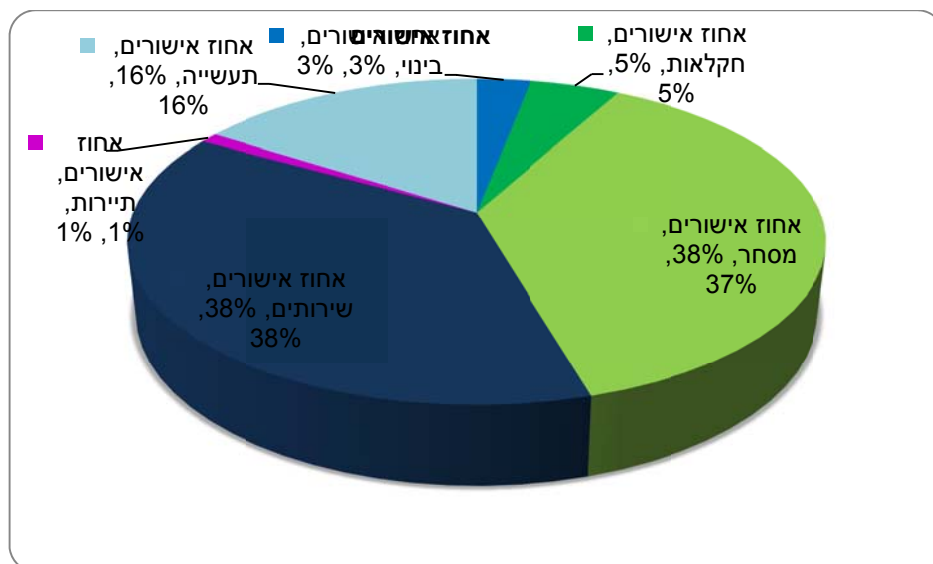

2.7 תחומי הפעילות:

אישורים ברבעון האחרון

תחום	בינוי	חקלאות	מסחר	שירותים	תיירות	תעשייה	סה"כ
כמות	10	14	117	115	1	50	307
שיעור	3%	5%	38%	38%	-	16%	100%

ברבעון האחרון, מתוך 307 אישורים בוועדה, 38% סווגו כמסחר, 38% כשירותים, ו-16% כתעשייה, כמו כן סווגו 5% מהבקשות שאושרו כחקלאות, בדומה לסך הבקשות שנידונו בוועדה מתחילת פעילות הקרן, ולעומת כ-16% במהלך שנת 2009. הגידול שחל בשנת 2009 בבקשות בתחום החקלאות נבע מהגידול שחל במספר הבקשות של חקלאים מאזור הדרום אשר נפגעו כתוצאה מהמלחמה בעזה ומנזקי הקרה ב-2008 וכמו כן כתוצאה מפתחת המסלול לעסקים ביישובי עוטף עזה, רובם ישובים מבוססי חקלאות. לעומת זאת, ברבעון האחרון, לא היו השפעות של נזקי טבע מיוחדים או מצב ביטחוני. לכן, חלה ירידה וחזרה לשיעור הבקשות של כלל פעילות הקרן.

3. מסלול הלוואות לעסקים זעירים: עד 100 אש"ח

3.1 כללי

מסלול ההלוואות לעסקים זעירים נפתח בחודש מרץ 2009, במטרה להציע הלוואות בתנאים המתאימים להיקף פעילותם של העסקים הזעירים, ובעקבות ההאטה הכלכלית בשנת 2009. בתחילה הוגבל המסלול לעסקים של מחזור עסקי של עד 1 מיליון ₪ ולהלוואות עד 50,000 ₪ וכן הלוואות ניתנו על ידי בנק אוצר החייל בלבד. בחודש אוגוסט 2009 הורחב המסלול לעסקים של עד 3 מיליון ₪ ולהלוואות עד 100,000 ש"ח וכן בנק מרכנתיל הצטרף לפעילות המסלול. בחודש אוגוסט 2010 הצטרף למסלול גם הבנק הבינלאומי.

3.2 נתונים

להלן התפלגות הבקשות המלאות שהתקבלו ברבעון השלישי של 2010:

סה"כ התקבלו 91 בקשות ראשונות מלאות. התפלגות הבקשות:

- 16 בקשות נידונו בוועדות האשראי בתקופה הנ"ל: 15 בקשות אושרו ובקשה אחת נדחתה.
- מבין הבקשות שטרם הועלו לוועדה: 50 נדחו ע"י חב' תבור, 7 בבדיקה של תבור (כולל 5 בקשות הממתינות להשלמת מסמכים) ו-18 בקשות נמצאות בבדיקת הבנק.
- כמו כן, ברבעון האחרון התקבלו 14 בקשות לשלב ב במסלול הנ"ל. בגין 11 מהם הסתיים הטיפול בתבור – 3 אושרו בוועדת האשראי, 6 נדחו ע"י תבור ו-2 בטיפול הבנק.

סה"כ ברבעון האחרון נידונו בוועדות האשראי 44 בקשות (חלקן התקבלו בסוף הרבעון הקודם). מתוכן אושרו 42 הלוואות ו-2 בקשות נדחו.

התפלגות מסלול 100 אש"ח מתחילת פעילותו על פי בנקים:

סה"כ	הבינלאומי	מרכנתיל	אוצר החייל	
465	0	29	436	תיקים מלאים
242	0	15	227	המלצות חיוביות של תבור שיצאו לועדת האשראי
176	0	12	164	מספר ההלוואות שאושרו
12,690	0	915	11,775	היקף האישורים (באלפי ₪)
38	0	0	38	מספר הבקשות שנדחו בוועדת האשראי

יש לציין כי בנוסף להמלצות החיוביות הרשומות, ישנן 14 המלצות חיוביות נוספות, המותנות בקבלת מסמכים נוספים.

מתוך הבקשות המלאות שהסתיים הטיפול בגינן, ותוך חישוב שיעור ממוצע של אישורים מתוך הבקשות הנמצאות בטיפול הבנק, מדובר בשיעור אישורים של כ-42%.

3.3 טיפול בבקשות

מסלול זה הינו מקוצר ואמור לאפשר לעסקים למלא את השאלון באופן מהיר יותר וכן להאיץ את הטיפול בכל האפיקים.

במערכת הבנקאית, ימי הטיפול הממוצעים בבקשות במסלול זה עומד על 29 יום לעומת 35 יום בממוצע הקרן כולה.

בגוף המתאם עומדים מספר ימי הטיפול ברבעון השלישי על 9 ימים.

4. המגזר הערבי

נכון לספטמבר 2010 הוגשו 1,251 בקשות מלאות של עסקים מהמגזר הערבי. ברבעון האחרון אושרו 50 הלוואות לעסקים מהמגזר הערבי בסך של 11 מיליון ₪ (כ-220 א' ₪ לכל חברה), אשר מהווים 48% מכלל הבקשות בגינן נתקבלה החלטה סופית. כיום, 3 בקשות נמצאות בטיפול חברת תבור ו-19 בקשות בטיפול הבנקים.

עד היום אושרו 515 בקשות של עסקים מהמגזר הערבי בסכום כולל של כ-138 מיליון ₪, המהווים 10% ממספר האישורים ו-9% מסכומי הכסף שאושרו.

להלן נתונים מספריים של כלל הבקשות הראשונות מהמגזר הערבי שנידונו בוועדה:

אחוז מבקשות הקרן	אשרו	
8%	65	2003-2004
9%	55	2005
13%	92	2006
14%	70	2007
10%	38	2008
10%	80	2009
12%	34	רבעון 1 2010
11%	33	רבעון 2 2010
16%	48	רבעון 3 2010
10%	515	סכום כולל

נרשמת עלייה קבועה בכמות המבקשים והאישורים מהמגזר כתוצאה מכניסתם של הבנק הבינלאומי ומרכנתיל לפעילות בקרן.

במהלך שנת 2010 נרשם גידול משמעותי בשיעור הבקשות מהמגזר הערבי מתוך סך הבקשות בקרן, כאשר שיאו נרשם ביולי 2010, כאשר 20% מהבקשות שאושרו בחודש זה התקבלו מהמגזר הערבי.
ניתן לראות כי במבט רבעוני, הרבעון האחרון מהווה נקודת שיא בשיעור הבקשות מהמגזר הערבי מתוך סך הבקשות שנידונו בוועדות האשראי.

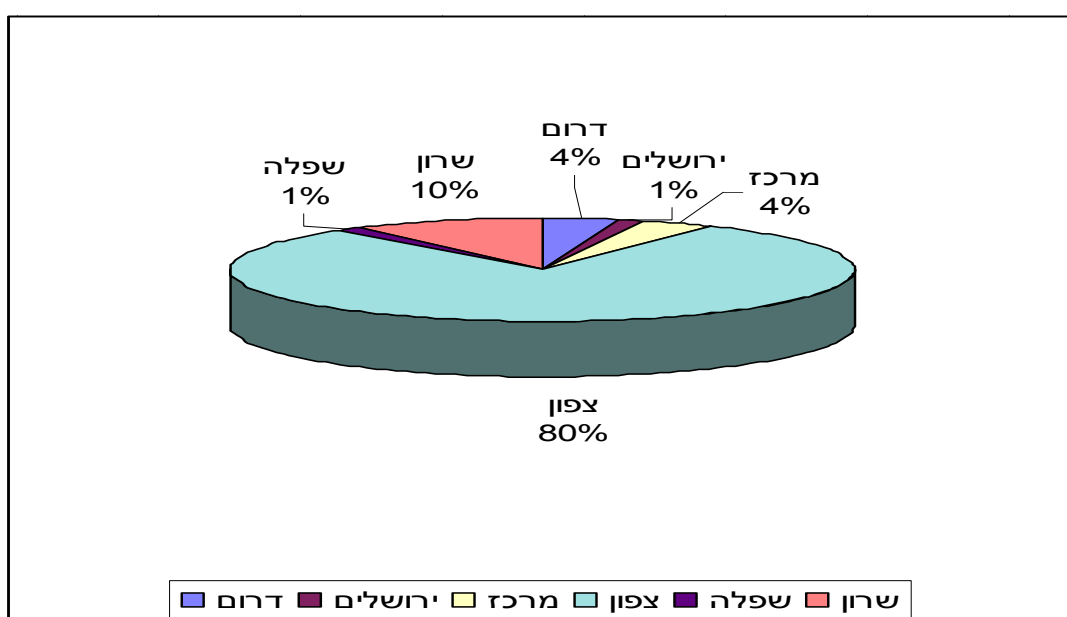
בקרב העסקים אשר בקשתם נידונה בוועדה, מחזור המכירות הממוצע עומד על כ- 3.4 מיליון ₪, לעומת מחזור מכירות ממוצע של כ- 3.6 מיליון ₪ בכלל העסקים בקרן.

מחזור המכירות החציוני עומד על כ- 1.65 מיליון ₪, לעומת מחזור מכירות חציוני של כ- 2.5 מיליון ₪ בכלל העסקים בקרן. כלומר מדובר בעסקים מעט קטנים יותר, מחזור חציוני של 66% במגזר הערבי לעומת היהודי עניין המסביר גם את ההלוואות הקטנות יותר, בשיעור דומה.

התפלגות סך האישורים במגזר הערבי על פי בנקים:

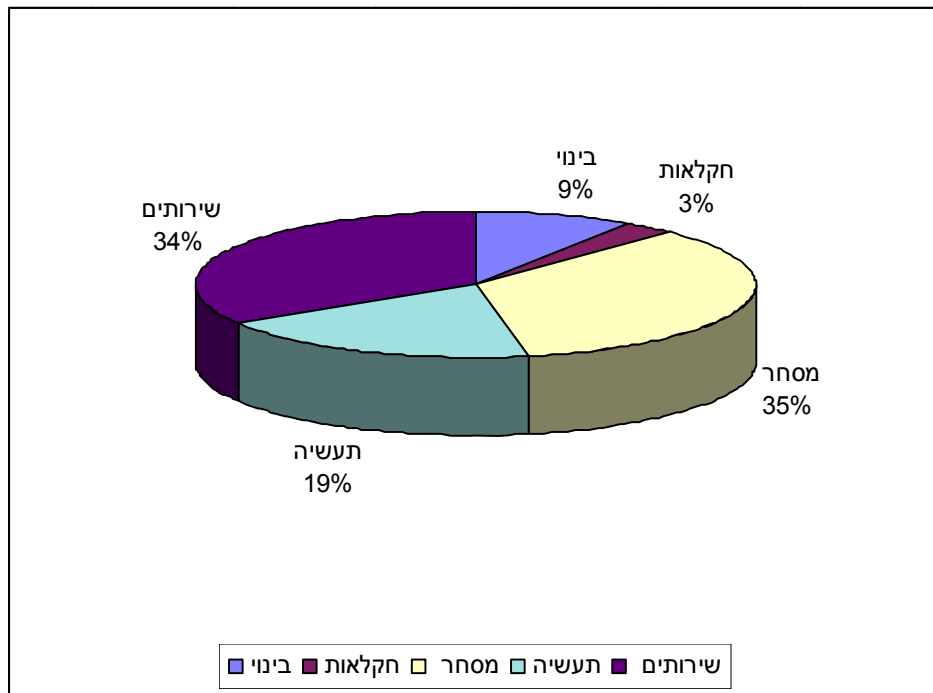
היקף האישורים (במיליוני ש"ח)	מספר אישורים	
52	203	אוצר החייל
36	132	הבינלאומי
50	180	מרכנתיל
138	515	סכום כולל

התפלגות סך האישורים במגזר הערבי על פי פילוח גיאוגרפי:

ניתן לראות כי כמעט 80% מהאישורים הינם מאזור הצפון. מאזור השרון הגיעו כ-10%, אזור המרכז- כ- 4% ומאזור הדרום הגיעו כ-4% מסך האישורים במגזר הערבי.

התפלגות סך האישורים במגזר הערבי על פי תחומי פעילות:

מרבית העסקים במגזר (69%) עוסקים בתחומי המסחר והשירותים. כ-19% מהעסקים עוסקים בתחום התעשייה.

5. שימור ותוספת תעסוקה למשק:

העסקים שאושרה להם הלוואה ברבעון האחרון, העסיקו 2,744 עובדים ביום בדיקת הבקשה, וחזו כי בעקבות אישור ההלוואה יגדילו את היקף התעסוקה ב-761 עובדים. תחזית זו הינה גבוהה יותר ביחס לרבעונים קודמים ועשויה לנבוע מהגידול בפעילות העסקית בכלל ענפי המשק הישראלי לאחר היציאה מהמשבר הכלכלי.

סך הכל, מתחילת פעילות הקרן, העסקים אשר אושרה להם הלוואה בניכוי העסקים שבוטלה להם הוראת הביצוע, העסיקו בעת מתן האישור 52,846 עובדים. עפ"י תחזיות בעלי העסקים השונים שאושרו בוועדות האשראי עד וכולל ה-30.09.2010, ובניכוי העסקים שבוטלה להם הוראת הביצוע: **צפויים היו להיווצר 14,458 מקומות עבודה חדשים** - בממוצע כ-2.3 מקומות עבודה לכל עסק. בפועל אחרי למעלה משישה חודשים אנו מבקרים בעסקים שקיבלו הלוואה ובודקים את מספר העובדים המעודכן. נתונים אלה הוכיחו כי תחזיות בעלי העסקים היו ריאליות ובפועל מספר העובדים אף עבר את ציפיותיהם.

בהתאם לממצאים הללו, תוספת העבודה הנאמדת בעסקים להם אושרה הלוואה הוא כ-15,000 עובדים לאחר שנתיים.

6. ניתוח ימי טיפול על ידי הגוף המתאם

חציון ימי טיפול בבקשה מיום הגשת החומר	
16	2005
16	2006
18	2007
18	2008
18	2009
9	רבעון 1 2010
8	רבעון 2 2010
9	רבעון 3 2010

גורמים להארכת ימי הטיפול בשנים 2005-9:

1. במהלך שנות פעילות הקרן, שונתה מתכונת הפעילות מול המבקשים, אשר הגדילה באופן משמעותי את מספר הבקשות המלאות מכלל הפניות מהבנקים. המהלכים שהובילו לכך הינם קיצור השאלונים ושליחת בודק לעסק, גם אם בפועל לא התקבל עדיין חלק משמעותי מהחומר הנדרש (כגון: דו"חות כספיים, דפי חשבון, פרטים על החברה). זאת, מתוך כוונה שהבדיקה עצמה בעסק תצליח לשאוב ביתר יעילות את החומר מהפונים.
2. שנת 2009 מייצגת שנה בה העסקים הושפעו משמעותית מההאטה הכלכלית במשק הישראלי ובעולם כולו. גורמים נוספים, אשר השפיעו על מגזרים ספציפיים, כגון נזקי קרה, מצב בטחוני ושינויים בשערי החליפין, הובילו גם כן לגידול בהיקף הפניות לקרן.
3. בנוסף, בשנת 2009 נפתחו מסלולים נוספים אשר הגדילו את נגישות הקרן ואת היקף הפניות: מסלול לעסקים בשדרות ועוטף עזה, פתיחת אפשרות לעסקים אשר פרעו לפחות מחצית מההלוואה לפנות בשנית לקבלת הלוואה, מסלול מקוצר להלוואות עד 100 אש"ח.

מהלכים שנעשו ונעשים על מנת להוריד את ימי הטיפול

לאורך השנים נעשו מהלכים על מנת להוריד את ימי הטיפול, כאשר מאמץ מרכזי בוצע בתחילת שנת 2010, בה הציפיות לקיצור זמני הטיפול, בהתאם לתנאי המכרז החדש, הובהרו לכל הבודקים הכלכליים. פירוט המהלכים השונים:

1. מעבר לשיטת קבלת חומר באופן וירטואלי. מעבר ליתרון באחסון המידע, השיטה מאפשרת לשלוח בודק לכל אזור גיאוגרפי בארץ, מבלי שיצטרך לאסוף עותק פיסי ומבלי שיצטרך להמתין לעותק כזה שיגיע בדואר.

2. מפגשים עם מנהלי מרכזי המט"י ועם יועצים עסקיים על מנת להבהיר את דרישות הקרן, מבחינת החומר הנדרש.
3. מפגשים עם מנהלי סניפים ומנהלי יחידות עסקיות בבנקים, על מנת לייעל את התהליך עוד משלב כניסת הלקוח בפעם הראשונה לבנק, וכמובן שבהמשך התהליך.
4. עדכון ושיפור המידע באתר האינטרנט של חברת תבור, כך שהמסמכים המגיעים מהעסקים בשלב הראשוני יהיו מסודרים ומלאים יותר ולא יהיה צורך בזמן טיפול ארוך בהמתנה לקבלת המסמכים הנדרשים.
5. גיוס והכשרת בודקים כלכליים נוספים. במהלך שנת 2009 בוצעו מאמצים רבים על מנת לעמוד בהיקף הפניות הגדל ולכן גויסו בודקים כלכליים נוספים.

7. ועדות ערר

בספטמבר 2009 נפתחה האפשרות בפני העסקים, אשר בקשתם למתן הלוואה נדחתה על ידי חברת תבור, להגיש בקשה לדיון נוסף בועדת ערר.

תהליך הטיפול בבקשות:

סופס הערר והחומר הרלוונטי מועבר על ידי חברת תבור לידי נציגי ועדת הערר: יו"ר ועדת האשראי ונציג ממשד החשב הכללי.

הועדה מתכנסת פעם בשבוע- שבועיים, בהתחשב בהיקף הבקשות הקיימות. הועדה יכולה להחליט אחת משלוש ההחלטות הבאות:

- הועדה החליטה להעביר המלצה חיובית לבנק והחומר המלא יועבר להמשך טיפול בבנק ולדיון בועדת האשראי. אין בסמכותה של ועדת הערר לאשר את מתן האשראי.
- הועדה החליטה לדחות את הערר. המערער לא יהיה זכאי לפנות שוב לקרן במשך שנה.
- הועדה החליטה לבקש חומר נוסף ממגיש הערר או לדחות את הדיון מכל סיבה למועד אחר. בכל אחד מהמקרים לעיל, הועדה תוציא למגיש הערר מכתב בנוגע להחלטתה.

היקף והתפלגות הבקשות מאז תחילת הפעילות:

מאז התכנסותה הראשונה בנובמבר 2009, נתקבלו בועדת הערר 106 בקשות מעסקים שונים. 74 מהבקשות (70%) נשללו ע"י הועדה, 23 בקשות אושרו (21%) ו-9 בקשות נוספות ממתנינות לדיון נוסף לאחר השלמת מסמכים נוספים שהעסק התבקש להציג בפני הועדה. בשנת 2010 אפשרה ועדת הערר ל-14 עסקים להמשיך את התהליך בקרן. ל-9 מהעסקים הללו (64%) אושרה הלוואה, 2 נדחו, 2 נמשכו ובקשה אחת נמצאת בטיפול הבנק.

היקף והתפלגות הבקשות ברבעון 3 לשנת 2010:

התקבלו 18 בקשות לועדת הערר ברבעון השלישי לשנת 2010, התקיימו 3 ועדות. התפלגות הבקשות:

- הועדה אישרה ל-6 עסקים להמשיך בתהליך הבדיקה בקרן (33%). לבנק הועברו המלצת ועדת הערר, המלצת תבור והמסמכים הנלווים.
- מתוך התיקים שאושרו בועדת הערר, 3 אושרו בועדת האשראי בסכום כולל של 1.1 מיליון ₪.
- ב-3 בקשות (17%) התבקש חומר נוסף מהעסקים ו/או בוצעה בדיקה נוספת של חברי הועדה בנוגע לנתוני העסקים.
- 9 בקשות (50%) נדחו על ידי ועדת הערר.
- שיעור הבקשות שאושרו בועדת הערר מתוך סך הבקשות שנדחו ע"י תבור ברבעון האחרון עומד על 1.5%.